

De bushalte

Makoenders

© Wouter van Schie, 2002

Rollen

JAN
LYDIA
PRIESTER
ANNIE
FERDINAND, echtgenoot van Mina
MINA
KEES, autoverkoper/garagehouder
PROJECTONTWIKKELAAR
WETHOUDER
BUSCHAUFFEUSE (m/v)
LID 1 ACTIEGROEP (m/v)
LID 2 ACTIEGROEP (m/v)

Leden actiegroep (ca. zes personen) spelen drie figurantrollen: als Actiegroep, als Hare Krishna-groep en als ME'ers

Eventueel stille rollen (m/v):

- glazenwasser(s), die – zodra men niet kijkt – zelf de ruiten van huizen weer vies maakt om ze opnieuw te kunnen wassen
- kunstschilder, die ergens opzij de bushalte plus het toneel schildert

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming van de auteur/uitgever worden vermenigvuldigd. Opvoeringen waarvoor deze tekst wordt gebruikt dienen - in verband met verschuldigde uitvoeringsrechten - vooraf te worden gemeld aan Makoenders/Wouter van Schie, bij voorkeur via e-mail: theater@makoenders.nl. Voor meer informatie en contact met Makoenders, zie www.makoenders.nl.

EERSTE BEDRIJF

(Jan op, met petje, slenterend, half strompelend, half bezopen, en wil tegen de bushalte gaan pissen, maar dan komt juist de bus eraan. Hij steekt zijn hand op, maar de bus rijdt door... Dan besluit de hippie-zwerver toch maar ergens anders opzij van toneel te pissen en de bushalte als slaappleats te nemen, en gaat er zitten.

JAN: *(mompelend voor zich uit)* Een hond bevuilt nooit zijn eigen nest...

(even later; Annie komt aanlopen.)

JAN: *(onder de indruk van Annie, Jan pakt sigaret uit zak)* Heb je een vuurtje?

ANNIE: Nee, ik rook geen sigaretten.

JAN: Dat vroeg ik toch niet. Het kan mij niks schelen of je rookt of niet. Maar ik rook wel en ik wil graag een vuurtje.

ANNIE: Ik heb geen aansteker bij me.

JAN: Een doosje lucifers soms?

ANNIE: Ook niet.

JAN: Nou, dat schiet niet op zo. Dan niet. *(Pakt aansteker uit zijn zak en steekt sigaret aan.)* Ik doe al jaren onderzoek naar de contactstrategie van rokers en niet-rokers. Een boeiend onderwerp. Ik zou eigenlijk al zijn afgestudeerd, maar... Ach, laat ook maar.

ANNIE: Ben je wel lekker...?

JAN: ...Proberen?

ANNIE: Viezerik!!

JAN: De pot verwijt de ketel...

ANNIE: Betweter!

JAN: Mijn voorzichtige conclusie, indertijd, was dat rokers handiger contact leggen dan niet-rokers. En blowers doen het het best. *(schaterlacht)* Lachend, hinnikend soms. Hahaha!

ANNIE: Je meent het! Ja hoor... Waar slaat dat nou allemaal op? ...Enne... ..Ik heb wel gerookt hoor, jarenlang. Ben er net vier maanden van af. Alleen af en toe nog een stickie.....Hoe ben je trouwens zo op straat terecht gekomen?

JAN: Hoe kom je d'r weer van af, dat is voor mij een belangrijkere vraag.

ANNIE: ...Van het roken?

JAN: Nee, de straat.

ANNIE: Heb je geen huis?

JAN: Ach..., de hele stad is mijn huis. Alle tuinen, elk plein, het hele park, de prachtige marmeren trappen van het stadhuis...noem maar op...Het is allemaal van mij. Helemaal van mij. Anderen bezitten hooguit een paar muren, twee of drie slaapkamers en een klein stukkie gras, ik heb de hele stad...

ANNIE: Jaja, je maakt inderdaad een zeer gelukkige indruk... Hoe ben je zover gekomen?

JAN: Dat wil je niet weten...

ANNIE: Nou, dan niet...

(enige tijd stilte)

JAN: Ze... ..heet... ..Lydia, ze woont hier in de stad... Lydia... Speelt de hele dag toneel. Niets is echt aan haar.

ANNIE: Ze moet een hart hebben, gevoelens, emoties, een reden om te leven, een doel. Ieder mens heeft dat.

JAN: Klopt, ieder mens heeft een hart. Op één na.

ANNIE: Lydia...?

JAN: Nee, mijn moeder... Ik was niet goed genoeg... ..voor Lydia. Lydia was... is... haar oogappel. Vanaf het eerste moment dat ik haar thuis voorstelde. Lief smoeltje, knap jurkje, ontzettend leuke, aanstekelijke lach, en slijmen, slijmen... Lydia..., ...innemend, meeslepend, hartelijk, doortastend..., slim. Een bitch, voor wie haar beter kent...

ANNIE: Wat is er gebeurd?

JAN: We besloten te trouwen, in gemeenschap van goederen natuurlijk. Al gauw was het:

veel goederen, weinig gemeenschap... Koopziek was ze... We hadden weinig werk, veel schulden. En toen werd alles verkocht... Het huis raakte leeg... Op zekere dag was ook Lydia verdwenen. Na een laatste nacht van liefde... Nou ja, sex... Ik heb haar toen een half jaar niet meer gezien... De eerste keer dat ik daarna van haar hoorde, bleek ze met een dikke buik aan de arm van een of andere eikel te hangen. Een automonteur, geloof ik, iemand van een garage meen ik ja, ik ken hem verder niet... Dat is nu..., wat is het..., zes, zeven jaar geleden...

(Priester stil op, van opzij, hoort volgend verhaal aan.)

JAN: En jij? Wat is jouw verhaal?

ANNIE: Ach, laat maar...

JAN: Toe..., of ben je als hoer geboren?

ANNIE: Oké. Bij mij was het allemaal net zo gezellig... School niet afgemaakt. Mijn vader nooit thuis en mijn moeder aan de drank. Altijd bekechten, zeuren tegen elkaar. Geen lichamelijk geweld, maar geestelijk, en dat is veel erger. Ze zijn nooit gescheiden... Hadden ze dat maar wel gedaan... En ik? Roken op mijn twaalfde, snuiven op mijn vijftiende, en een tijdje heb ik ook gespoten, maar daar ben ik godzijdank vanaf gekomen. Maar slikken doe ik wel, elke dag... *(neemt pil)* ...tot vandaag aan toe. Pillen, pillen en pillen... Allemaal rotzooi... En vriendjes... Veel vriendjes. Slechte vriendjes. Ook allemaal rotzooi...! Frankie heette de laatste. Een grotere hufter ben ik nooit meer tegengekomen. *(Laat littkens zien, en noemt telkens de naam 'Frankie')* . Ach, ik verdien mijn eigen geld nu. Frankie zit voorlopig nog even in de lik. Godzijdank.

JAN: Wil je d'r niet mee kappen...?

ANNIE: Als je voor een dubbeltje geboren bent...

JAN: ...word je nooit een euro...

ANNIE: *(voelt in zak)* Nee!

JAN: Wat nee?

ANNIE: Hè verdorie!

JAN: Wat is er dan?

ANNIE: Mijn strippenkaart vergeten. *(schiet weg)*

JAN: *(half terzijde, onder de indruk)* Ik ben verliefd...!

(Annie weer even terug)

ANNIE: Zei je wat?

JAN: Nee, eh, nee.

ANNIE: Mot je wat van me...? *(Annie af)*

PRIESTER: God zij met u, beste man!

JAN: Pardon?

PRIESTER: Heeft u het reeds vernomen?

JAN: Wat?

PRIESTER: Het tragische nieuws over deze zo geliefde bushalte?

JAN: Hoezo? Wat is er dan mee?

PRIESTER: Het is heel ernstig...

JAN: O, gaat-ie dood?

PRIESTER: Het is een regelrechte ramp!

JAN: Beste kerel, verklaar je nader. Wat bedoel je?

PRIESTER: De bushalte wordt waarschijnlijk per morgen opgeheven!

JAN: O. Is dat alles? Nou, dan moet ik straks weer een ander plekkie zoeken.

PRIESTER: Dat moeten wij allen, vrees ik...

JAN: Hoezo? U woont hier toch niet?

PRIESTER: Nee..., maar..., u toch ook niet...?

JAN: Jawel, al zeker vijf minuten... Maar eh..., als ik wegmoet... Nou, daar maak ik me niet druk om, ik vind wel weer wat anders ...

PRIESTER: Mocht u belangstelling hebben... Ik bied u in elk geval het huis van de Heer...

JAN: O, dus ik mag straks bij u komen wonen?
PRIESTER: Nou nee, zo bedoelde ik het niet...
JAN: Nou já, maar zo bedoel ik het wél.
PRIESTER: Nee, ik bedoel...
JAN: Jajaja, dat weet ik wel. M'n grootje was kattelijk. Kom op zeg! Laat maar... Niet lullen, maar poetsen, man.
PRIESTER: Ik weet toch zeker dat ik u kan helpen...
JAN: O, heeft u een eurootje voor me...?
PRIESTER: Een euro?
JAN: Twee mag ook.
PRIESTER: Eh... Ik ben meer de persoon voor geestelijke bijstand, ziet u wel...
JAN: Dat vermoedde ik al.
PRIESTER: Kan ik u misschien toch nader tot de Heer brengen?
JAN: Zeg, bent u trots op uw voortanden!?
PRIESTER; Jazeker, ja... eh...

(Annie komt terug)

ANNIE: Daar ben ik weer. *(tegen priester)* Goedemiddag, meneer eh... kappelaan.
PRIESTER: *(onder de indruk van de verschijning van Annie, laat dat in houding blijken)* Goedemiddag, mevrouw. *(glad)* Hoe maakt u het?
ANNIE: Wil u een beurt? Voor vijftig piek bent u helemaal klaar.
PRIESTER: Neenee, mevrouw, het is nog niet mijn beurt. Maar... allemaal gaan we een keer, mevrouw, allemaal. Dat is zeker.
ANNIE: Dan kan ik het nog druk krijgen...
PRIESTER: Eh..., hier wordt het in elk geval straks niet meer druk, mevrouw... Ze gaan namelijk deze bushalte opheffen. Zeer binnenkort... Morgen!
ANNIE: Wat zegt u me nou? Is het heus? Dat meent u niet...
PRIESTER: Zo waar als ik hier sta. Ik heb het vorige week in de krant gelezen. Alleen, het gaat misschien niet door, want er zijn nu ineens mensen die vinden dat dit eigenlijk een 'monumentaal object' is. Tja..., nou, daar heb ik zo mijn twijfels over... Volgens mij lukt het de gemeente hier wel om het erdoor te krijgen...
ANNIE: 't Is niet te geloven! Goddomme!
PRIESTER: Denkt u alstublieft aan het kruis, zuster...
ANNIE: Dat doe ik de hele dag, meneer...
PRIESTER: Het is werkelijk waar, mevrouw. Vandaag rijdt de bus hier voor het laatst.
ANNIE: Hoe moet ik morgen dan naar mijn werk? Ik ga elke dag naar de stad. Ik pak al jaren de bus. Hè verdorie... Dat kunnen ze toch niet maken!
JAN: 't Is vervelend, maar we komen er wel weer overheen...
PRIESTER: Het is de vooruitgang, hè... Die hou je niet tegen. Kleine bushaltes moeten het ontgelden, straks is hier alleen nog de snelbus, die buiten de wijk om rijdt...
ANNIE: ...Die halte ligt hier goddorie drie kilometer vandaan...!
PRIESTER: ...Mevrouw, ik verzoek u beleefd de naam van de Heer hoog te houden...
...We hebben nu eenmaal tegenwoordig een snelle verbinding met de stad, en daarom komt er geen bus meer langs deze halte. Kijk, ik ben een voorstander van zo'n intercitybus, o ja, dat zeker, maar ja, het moet toch eigenlijk, vind ik, niet ten koste gaan van de gewone man.
ANNIE: ...Voorstander..., ...moet toch eigenlijk..., ...gewone man..... Waar hééft u het nou over? Die busmaatschappij had blij moeten zijn dat er nog mafkezen zijn die überhaupt met de bus willen... Die in zo'n benauwde colerekar niet eens ruimte hebben om een beetje normaal te zitten! En die ook nog eens voor een zootje duurbetaalde pokkestripes gratis flink door mekaar worden geschud. Verdorie!
PRIESTER: Een opmerkelijke woordkeus, mevrouw..., maar, wél goed gesproken, hoor. Het moet inderdaad niet zo zijn dat Jan met de pet straks geen vervoer meer heeft.
ANNIE: We moeten een actiegroep oprichten!
JAN: Actie? Ach ja... Ik doe mee!

PRIESTER: Actiegroep? U bedoelt tegen de maatschappij, eh... busmaatschappij? Nou, erg tegendraads hoor. Ik wens u graag alle kracht bij uw verzet, maar u zult helaas niet op mij kunnen rekenen voor uw revolutie. Wat de Here beschikt, houdt u of ik niet tegen. Gods wegen zijn ondoorgrondelijk...

ANNIE: ...Onberéikbaar, zal je eerder bedoelen... Dit kan toch niet zo maar...

PRIESTER: Meneer de wethouder heeft een sluitend voorstel gepresenteerd aan de gemeenteraad, en dat is na enige discussie aangenomen..., zo las ik in de krant. Tenzij de status van monument alsnog aan deze halte wordt verbonden..., is het over en uit met deze stopplaats. Een monument..., dat lijkt me onmogelijk... *(Jan kijkt veelbetekenend)*

ANNIE: Nou, als ik daar bij was geweest...daar in het gemeentehuis... dan had ik ze eens even flink de waarheid verteld! Ik weet wel hoe het er daar aan toe gaat..! De hele maffia komt 'r bij elkaar. Ja, om hun eigen zakken te vullen! Zeker weten! D'r is ergens vast een zootje schorem dat hier beter van wordt. Ik zál ze pakken! *(priester slikt)*

JAN: Ik doe mee! Revolutie!

ANNIE: ...Ik ken meneer de wethouder trouwens persoonlijk..., maar nou voel ik me pas écht genaaid!

(Jan terug in bushalte; Annie en priester bij elkaar. Lydia komt op, ziet Jan niet. Oefent kennelijk haar rol)

LYDIA: O, liefste. Liefste. Kom bij me...! Hou me vast!

JAN: *(terzijde, fluisterend)* 't Is Lydia... Ik wil niet dat ze me zo ziet...

LYDIA: Streel me! Kus me! Nu...! Hmmm Ja, zo, hmmm, o, je bent geweldig. Wat is het toch romantisch met een man zoals jij... Lieve!ing, je bent het einde. Ik hou van je... ik hou van je... *(ziet nu de priester en Annie, Jan is afzijdig)*

Ahum...

PRIESTER: Waarom stopt u mevrouw? Het was net zo spannend...U speelt prachtig... Gaat u maar door, doet u maar net alsof wij er niet zijn...

LYDIA: Nou, goed. *(gaat weer verder, maar mist nu overtuiging)* Schatje, wat heb ik je lang niet gezien... Hoe is het met je? Heb je mij net zo gemist als ik jou...? Je bent geweldig...

JAN *(zeer verbaasd Lydia's stem te horen, notabene met deze tekst; spreekt terzijde)*: Net deed je het veel beter. Toen was het écht, geloofde ik het. Nu niet. Ik ken je.

LYDIA: O, ik bást van verlangen naar een echte man. Ik hou het niet meer. Ik zoek een hijgende tijger, een brullende leeuw... Een vrouw zoals ik weet wat ze wil. Ze zucht, ze steunt, ze...

(Ferdinand komt intussen aan, is onder de indruk en heeft zich zo opgesteld dat Lydia in haar spel in zijn armen valt. Zij heeft eerst niet door dat het geen toneelspel is, schrikt dan hevig en springt opzij.)

LYDIA: Help, een man!

FERDINAND: Net sprak je heel anders... Zeg, hoe laat komt die verdornde bus hier? M'n auto is verdorie stuk, en aaah! *(doet alsof hij een hartaanval krijgt, Lydia schrikt, schiet hem te hulp en houdt hem liefdevol vast.)*

FERDINAND: ...Geintje...

LYDIA: Jij, schooier! waarom doe je dat?

FERDINAND: Ik wil je... ..aandacht.

LYDIA: *(enthousiast)* Die heb je lieveling! *(speelt verliefd)*

FERDINAND: Meen je dat nou?

LYDIA: *(hijgend)* Ja, ik wil je... Kom!

FERDINAND: Ik hou ook van jou, m'n liefste *(pakt Lydia vast)*

LYDIA: Neem me!

FERDINAND: Hier, bij de bushalte, op straat met al die mensen *(wijst op publiek)* erbij?

LYDIA: *(quasi hijgend)* Ja!

FERDINAND: Oké! God, wat ben je fantastisch! *(pakt haar innig vast)*

LYDIA : Nee! *(nu echt)* Geintje!

FERDINAND: Ja..., nee..., wat wil je nou?
LYDIA: Joh, ik speelde alleen maar toneel, ik oefende mijn rol...
ANNIE: Jaja...
LYDIA: Echt! Het was nep!
JAN: *(terzijde)* Nou, dat is tenminste duidelijk...
ANNIE: De bus!!!
JAN: *(terzijde)* Hè jammer, het werd net leuk...

(bus komt, Annie stapt in.)

ANNIE: Nou, de groeten, ik moet weg. Al zou ik geloof ik liever nog even hier blijven...
LYDIA: Ik moet eigenlijk ook mee...
FERDINAND: En ik ook...
LYDIA: ...Maar ik blijf hier!
FERDINAND: Dan blijf ik hier ook!
JAN: *(terzijde)* Ik ga ook niet mee. Net wou die rotbus me niet, nou krijgt hij me niet...
(Lydia en Ferdinand gearmd af, Priester kijkt ze jaloers en bezorgd na, Jan kijkt ze na, is nog een beetje van slag)

(bus rijdt weg, dan komt actiegroep op, spandoeken; priester bang af)

JAN: Kijk nou, d'r is al een actiegroep opgericht...
ACTIEGROEP: De bus moet blijven! De bus moet blijven!
JAN: Nou, hij rijdt anders net weg...
(actiegroep joelt, schreeuwt e.d.)
JAN: Tegen wie hebben jullie het nou eigenlijk?
(actiegroep luider)
JAN: Zeg, moet ik ook een actiegroep beginnen... tegen straatterror?
(actiegroep nog luider)

KEES *(op)*: Wat is dat allemaal voor herrie hier?

LID 1 ACTIEGROEP: Wij voeren actie voor het behoud van de bushalte.
KEES: Raakt-ie uitgestorven dan?
LID 1 ACTIEGROEP: Ze willen deze halte opheffen, en dat mag niet. De bus moet blijven! De bus moet blijven!
JAN *(terzijde)*: Maar hij is net al weggereden... Dat zei ik toch al...
KEES: Wat is hier aan het handje? Wat doen jullie hier toch?
LID 2 ACTIEGROEP: Meneer, het is volkomen belachelijk wat er in de stad gebeurt.
LID 1 ACTIEGROEP: Geschift zelfs.
KEES: Ik geloof het direct, maar waar heb je het dan over?
LID 2 ACTIEGROEP: Omdat er te weinig mensen gebruik maken van deze busverbinding, gaan ze een paar haltes opheffen, onder andere deze hier. Voor deze wijk komt straks alleen nog de snelbus.
KEES: Tóch nog een bus...
LID 1 ACTIEGROEP: Ja, maar de halte staat een heel end verderop!
JAN: *(terzijde)* Ja, en de service wordt nu al minder... Als je zwaait naar de chauffeur, neemt-ie je niet mee...
LID 1 ACTIEGROEP: Het is de schuld van de politiek. De wethouder is de grote boosdoener. *(wethouder op, komt achter actievoerder 1 te staan die hem niet ziet)*. Die lapswans, die klojo, die snapt gewoon niet wat echt belangrijk is voor de mensen... Die snelbushalte, die ligt hier notabene 3 kilometer vandaan. Dat kan toch niet?! Moet je eerst met de áuto naar de búsbus...
WETHOUDER: Twee.
LID 1 ACTIEGROEP: Huh? Wie bent u? Hoezo twee?
WETHOUDER: Twee. Twee kilometer. De met de nodige precisie nagemeten afstand van het openbaarvervoer-object aan deze zijde van de gemeente tot de occammedasie aan gene zijde van de gebouwde kom bedraagt exact twee kilometer en vijftig meter,

mocht het u interesseren.

LID 2 ACTIEGROEP: Krijg nou het rampenplan... Wie bent u?

WETHOUDER: U stelt zich evident op als volstrekt onbekend met mijn persoon, vrees ik; toch heeft u reeds blijk gegeven op de hoogte te zijn van mijn bestaan...

LID 2 ACTIEGROEP: Huh, u bent filosoof...?

WETHOUDER: Het betreft onbetwist uw eigen perceptie. Zojuist heeft u mij als 'lapswans' en 'klojo' gekwasifileerd...

LID 1 ACTIEGROEP: Nietwaar... Hoez... O..., shit! ...Trouwens, ik neem het niet terug!

WETHOUDER: Democratische vrijheid van meningsuiting is een groot aanrecht...

ACTIEGROEP: De bus moet blijven! De bus moet blijven! De bus moet blijven! Leve de bus! De bus moet blijven! Leve de bus!

WETHOUDER: Omwille van de sociaal-economische vooruitgang en groeipotentie van deze A-locatie heeft het college vrijwel unaniem een andere mening toegedaan.

ACTIEGROEP: *(afgeschrikt door zoveel verbaal geweld)* De bus moet blijven! De bus moet blijven! De bus moet blijven! Leve de bus! *(af)*

KEES: Wat een schorem! Je zou ze wat... *(tegen Jan)* Zeg, heeft u nog belang bij de aanschaf van een mooi tweedehandsje? Zestienklepper, 80 pk, één op 20, nog geen ton op de teller?

JAN: Schei uit, vent!

KEES: Ja, maar... *(Kees en Jan afzijdig in gesprek)*

(ondertussen komt Mina (duidelijk zwanger) langs, zoekend naar echtgenoot)

MINA: Ferdinand! Ferdinand! Waar zit je?

(Mina verdwijnt weer)

PROJECTONTWIKKELAAR *(op; schudt handen met wethouder)* Zo, goedenmiddag, meneer de wethouder, u bent er al, zie ik... *(kijkt rond)* Nou, u heeft gelijk. Het betreft hier inderdaad een aardig potentieeltje. Leuke buurt, volop ruimte, hier en daar wat groen, tóch redelijk bebouwd... *(bekijkt halte)* En dit moet het onderhavige objectje zijn dat op de nominatie staat om te verdwijnen... Haha...

WETHOUDER: Jazeker..., maar, denk om Monumentenzorg, meneer. 't Zou volgens sommigen eigenlijk in al zijn 'glorie' gehandhaafd kunnen blijven...

PROJECTONTWIKKELAAR: Hahahaha! Die is goed...! In al zijn glorie...

Monumentenzorg voor een bushalte!

WETHOUDER: Tja..., inderdaad... Monumentenzorg, begrijpt u wel. Daarvan heb ik u over de telefoon al reeds verwittigd.

PROJECTONTWIKKELAAR: 't Moest niet mogen, 't moest niet mogen. Hmm. *(kijkt weer rond)* Met een beetje fantasie kun je hier op deze plek nog een voetbalstadion bouwen, compleet met kantoren, winkelcentra en wat horeca... Is er hier in de buurt nog wat te beleven op voetbalgebied?

WETHOUDER: Nou..., nee, dat mag geen naam hebben. Drie verenigingen telt de gemeenschap, dat wel, maar die met één gezamenlijke visie in één stadion laten assumbleren? Het is gemakkelijker bergen te verplaatsen, meneer ...

PROJECTONTWIKKELAAR: Da's jammer, maar helaas. Enne... hoe zit het met de lokale bestedingsdrift?

WETHOUDER: Laat ik u de situatie zó tekenen: een Bijenkorf zit er niet in. 't Is meer het volk van échte diksount, 'drie halen twee betalen', en: als 't voor één euro kan, hoeft het niet voor twee.

PROJECTONTWIKKELAAR: Hmm. Dat wordt dus nog een stevig robbertje ontwikkelingswerk... Ach, wat niet is, kan komen. In elk geval, die halte kan hier niet blijven.

WETHOUDER: U weet, mijns persoons kan moeilijk direct al instemmen met een sloopoperatie, moet ik vrezen, dat zou immers ieders argwaan wekken... U weet wat voor gezapige, eigenwijze sukkels er werken bij Monumentenzorg... Vanmiddag komt de commissie bijeen en weten we meer...

PROJECTONTWIKKELAAR: Misschien kan ... mocht de uitslag niet gunstig zijn voor ons... ..de plaatselijke jeugd een handje helpen met een kleine...eh... verbouwing...?

WETHOUDER: Dat is een luminoos idee...! Ik regel wel wat. Komt in orde...! Wij doen dus zaken? Vier miljoen?

PROJECTONTWIKKELAAR: Meneer de wethouder, het is ons bureau een groot genoegen met de gemeente in zee te gaan, maar...

(tussendoor; afzijdig)

KEES: *(tegen Jan)* ...Moet je wel zorgen dat de motor niet verzuipt: Bij dit karretje is het prettig dat de luchtcirculatie in de cabine continu doorgaat. De wegligging is meer dan soepel, je legt gebeiteld op de weg, het zitcomfort is van enorme kwaliteit. De auto heeft een fascinerend veringsysteem en de stoelen...

JAN: Hou je kop nou toch!

KEES: ...prachtige stoelen, verstelbaar in lengte, hoogte en breedte...

JAN: ...Ben je trots op je voortanden...? Wie ben jij eigenlijk...?

KEES: Ik ben Kees, van garagebedrijf Kees...

WETHOUDER: ...Praatjes vullen geen gaatjes. Vier miljoen! Ik verzoek u bij dezen de komende week ten gemeentehuize het contract te komen ondertekenen.

PROJECTONTWIKKELAAR: Hoho, meneer de volksvertegenwoordiger. U lijkt de snelbus wel... Ik vrees dat u enkele haltes in onze onderhandelingen hebt overgeslagen... Ik bedoel... Uw vraagprijs ligt boven de geldsom die ons kantoor eerder is geschetst. Een taxatie zou dat zeker uitwijzen.

WETHOUDER: Een actuele berekening van deze perceelsgrondwaarde met als opzichtig doel een nederwaartse beweging van de aanschafprijs is vanzelfsprekend voor mij geen optie, meneer...

PROJECTONTWIKKELAAR: ...Maar vanwaar ineens die hogere prijs? Afgesproken was 3 komma 8, dat weet u ook.

WETHOUDER: Ja..... Ik... eh wij... verzoeken u snel tot handelen over te gaan! Die twee ton extra is een, laten we zeggen, onvoorziene extra toegave die we verder nooit in de boeken zullen aantreffen... Begrijpt u wel?...

PROJECTONTWIKKELAAR *(wijst op wethouder)*: U...?

WETHOUDER: Altijd prettig als gesprekspartners aan één heel woord genoeg hebben...

PROJECTONTWIKKELAAR: Niks ervan! Wij blijven bij onze prijs. Geen cent meer! Ik geef u één dag bedenktijd! Gegroet! *(loopt weg)*

WETHOUDER: Haha! Die denkt zijn spel genadeloos en meedogenlijk te spelen. Maar dan heeft de waard nog niet bij zijn gasten afgerekend!

KEES: *(loopt weg bij Jan; Jan gaat in halte zitten, valt langzaam in slaap, maar hoort alles wat nu volgt.)* Meneer, goedendag. Mag ik u wat vragen? Rijdt u auto?

WETHOUDER: Gewis!

KEES: U bedoelt ja?

WETHOUDER: Ik antwoord u toch confirmatief.

KEES: Eh... Juist ja. En bekruipt u dan ook wel eens het gevoel van: het zit best lekker, het scheurt best prettig, maar ik wil wel eens wat anders?

WETHOUDER: Eh... Nee, eigenlijk niet...

KEES: Ik bedoel, dat je al een paar jaar in hetzelfde bolidetje rondtoert, altijd maar weer datzelfde wagentje? Dat het wat saai begint te worden en je verlangt naar iets op vier wielen dat glijdt als een hoovercraft met de snelheid van een ferrari en het comfort van een waterbed? Dat het tijd wordt voor veel méér dan een leuke middenklasser...?

WETHOUDER: Ik moet u ontkennend antwoorden...

KEES: Maar meneer, heeft u dan helemaal geen toekomstbeeld?

WETHOUDER: Dat heb ik toch wel..., beste man. Kunt u mij ook de nieuwste Mercedes leveren?

(intussen: Ferdinand op, samen met Lydia, even later gevolgd door spionerende priester-met-rode-oortjes...; Ferdinand en Lydia doen hun haar goed, schikken hun kleding...)

FERDINAND: Zo, ik wist niet dat acteren zó leuk kon zijn...

MINA: *(op)* Ferdinand, waar zat je nou toch? Ik loop je al de hele tijd te zoeken...

FERDINAND: Ach vrouwtje, ik heb deze lieftallige dame, zij speelt toneel, even geholpen met het tot in details uitwerken van haar rol...

LYDIA: Dag mevrouw, aangenaam kennis te maken. Hoe maakt u het? O, hallo Kees...
(Kees knikt haar verbaasd toe, vanaf afzijdig)

MINA: Wat zit je...

KEES: *(probeert zijn aandacht te verdelen tussen Lydia en de wethouder)* ...haar gek...

FERDINAND: Tijdens de repetitie gaat het er wel eens wild aan toe, maar het is niet echt gevaarlijk hoor, acteren...

MINA: En je bloes hangt...

KEES: ...op half zeven...

FERDINAND: Dat zeg ik, ik weet nu dat het er bij toneel ruig aan toe kan gaan...

LYDIA: Ja, en dan zijn wij nog maar amateurs...

KEES: Je veters...

MINA: ...zitten los...

FERDINAND: Ik had het eh... erg warm...

MINA: Wat is dat eigenlijk voor een stuk?

FERDINAND: Een lekker eh... leuk stuk. Hoe heet het ook alweer?

LYDIA: 'Rutger en Jorinde'...

FERDINAND: O ja. De hoofdpersoon droomt van eh... van eh...

MINA: Ga nou maar gauw naar huis. Ik moet dringend naar de stad, en ons Jantje moet in bad. Dat weet je toch...

FERDINAND: *(terzijde)* Mijn Jantje moet zeker even in bad...

MINA: Wat zei je...?

FERDINAND: Niks..., niks... *(af, Lydia ook af, zwaait even naar Kees)*

(Mina loopt naar halte, bus komt eraan, maar rijdt door. Mina steekt nog hand op, om de bus te laten stoppen, maar de bus rijdt haar bijna omver, en stopt niet.)

MINA: Hé, wacht! ...Trut! *(Bus remt nu; rijdt in zijn achteruit terug)*

BUSCHAUFFEUSE: *(stoer, dreigend)* Wat zei u daar?

MINA: Sorry, sorry. Ik had dat niet moeten zeggen. Ik meende er niks van.

BUSCHAUFFEUSE: Nou lieg je twee keer achter elkaar. Eerst zeg je K-H... terwijl je weet dat dat niet zo is, en vervolgens doe je poeslief. Zeg asjeblieft gewoon wat je wilt of wat je vindt, in normaal Nederlands.

MINA: Oké, ik baal ervan dat je me liet staan.

BUSCHAUFFEUSE: Goed zo, dat is tenminste duidelijk... *(En ze scheurt weg, zonder Mina mee te nemen.)*

MINA: Dit geloof je toch niet... Ik ga me beklagen! Een zwangere voruw, zo maar laten staan...! Onvoorstelbaar! ...Nou ja, dan wacht ik maar op de volgende... *(af, even later heimelijk gevolgd door priester)*

(dit volgende hoort Jan niet meer, hij slaapt inmiddels)

KEES: *(nog steeds verbaasd, dan zich herpakkend)* Dat was mijn vrouw... Mercedes, zei u...? Kan ik regelen... Maar hoe denkt u die met uw bescheiden ambtenarensalarisje te kunnen bekostigen?

WETHOUDER: Dat lijkt inderdaad problematisch, maar ik verzeker u dat u mijn bestelling alvast kunt notuleren.

KEES: Zal ik u 's wat zeggen? Ik ben een gelukkig mens.

WETHOUDER: Opmerkelijk. U krijgt exact één toezegging voor een nieuwe automobiel, en u danst meteen door het leven...?

KEES: Het gaat om de vooruitzichten meneer, de lange termijn. Ik bedoel, deze halte is

hier morgen weg, heb ik begrepen, dat betekent lange rijen nieuwe klandizie bij mij voor de deur. Zonder auto kun je vanuit deze buurt geen kant op! Haha!

WETHOUDER: Dat is inderdaad prettig voor een zakenman. Altijd fijn om te weten dat het gemeentebestuur aan je zijde staat, niet...? U is verder bekend met het spreekwoord 'Hoor je wat, vorder dat'?

KEES: Nee, ken ik niet.

WETHOUDER: Hmm. Ik wel. Het betekent dat de ene dienst de andere gunst oproept, begrijpt u wel.

KEES: Nee.

WETHOUDER: U wilt het niet begrijpen...

KEES: Nou... nee, ik...

WETHOUDER: Luister, brave burger. Ik heb een probleem en dat gaat ú voor mij oplossen.

KEES: Ik? Hoezo dan?

WETHOUDER: Ik verkeer op dit moment in een verschrikkelijke impassie met onze projectontwikkelaar. Een gat van nul-komma-twee, ziet u. Wij vragen vier, hij biedt drie-komma-acht.

KEES: Duizend?

WETHOUDER: Nee, miljoen, oen. Het gaat dus om twee ton, zo ongeveer de prijs van een Mercedes, niet? Ik ben gaarne uw klant... Maar ja, dan zal toch eerst die bushalte moeten verdwijnen... Trouwens, zodra het 'monument' is opgeheven, zal het zeker niet terugkomen en dan zult u ongetwijfeld veel auto's verkopen... Er is hier maar één garage in de buurt...

KEES: Toch sneu voor de mensen hier..., haha!

WETHOUDER: Ja, vervelend... haha!

KEES: Goed. Ik doe mee. Welke kleur moet de wagen zijn? Sportvelgen, racestuurkje...?

WETHOUDER: Jaja, zo mag ik het graag horen... Maar, ik heb één verzoek...

KEES: Laat u eens horen...

WETHOUDER: Die bushalte hè, dat is gewoon een probleem. Het is misschien een monometaal kunstobject dat niet zo maar mag verdwijnen, ziet u... Dat horen we vanmiddag. Zo kan ik dus die grond niet verkopen met dat achterlijke gedrocht erop. Denkt u op dit vlak iets voor mij te kunnen betekenen? ...Ik dacht aan een stevig aanrijdinkje of iets dergelijks...

KEES: Meneer, of ik nou idealen verkoop, zoals u, of auto's, dat maakt mij niks uit. De klant is koning. Als het maar goede handel is... Kwaliteit voor een redelijke prijs, weet u wel... Dat de klant nog eens bij je wil terugkomen, Customer Relationship Management noemen ze dat, weet u wel... Laat ik het zo stellen: zou de bus populairder dan de auto worden, meneer, ik zou per direct bussen gaan verkopen... Hahaha! Hahaha! Enfin, ik lever u een fikse aanslag op die halte hier, piece of cake. Ik regel wel wat. U hoort van mij. Gegroet, meneer... *(af)*

(Projectontwikkelaar op)

WETHOUDER: Kijk eens aan, ik had u morgen pas terugverwacht... Wat heeft u doen besluiten met uw schreden terug te keren?

PROJECTONTWIKKELAAR: *(pakt geld uit binnenzak)* Alstublieft. U wint. Wij moeten tenslotte ook verder met onze business. Zorgt u nou maar dat niemand hiervan komt te weten. Ik heb u dit geld niet gegeven, begrijpt u wel...

WETHOUDER: Natuurlijk niet, geachte heer, natuurlijk niet. Drie-komma-acht was de prijs en is de prijs... Prettig zaken met u te doen. Hahahaha! *(beiden af)*

(Hare Krishna-achtige groep komt langs. Iedereen met bellen, tamboerijnen..., ze bezweren de bushalte met mantra's en 'Ommmm'-zanggeluid)

JAN: *(schrikt wakker)* Hé, wat doen jullie? *(geen reactie uit de groep, gezang gaat verder, Jan wacht en kijkt, na een tijdje is hij het zat)*

JAN: Wat doen jullie hier nou? Ik kan niet eens effe rustig in mijn eigen huis zitten...

(geen antwoord, gezang houdt aan)

JAN: *(brullend)* En nou opsodemieteren! *(Hara Krishna-gezelschap vlucht weg)*

MINA *(op, huilend)*

JAN: Wat scheelt eraan? Is Jantje uit bad gevallen?

MINA: 't Is vreselijk! *(brult)*

JAN: Wat is er gebeurd dan?

MINA: 't Is mijn man, Ferdinand...

JAN: Wat is er dan met hem?

MINA: Hij heeft een ander!

JAN: O. Ach joh, kan jou het schelen, ook jij vindt wel weer een ander...

MINA: Maar ik wil helemaal geen ander...

JAN: Nou, je zal wel moeten. Ik denk niet dat hij terugkomt, die Ferdinand van je.

MINA: O nee...! *(brult)* Hij gaat me verlaten, hij gaat bij me weg, zegt hij... Hij heeft een ander ontmoet... 't Is vast die actrice... De ploert... De rotzak.

JAN: Wie? Hij of zij?

MINA: Allebei! Wat moet ik nou? Hij laat me stikken, met vijf kinderen! Ik wil dat hij bij me terugkomt! Meteen! En anders komt hij niet zo maar van me af... Dan neem ik de beste advocaat die er is... en dan zal ik hem uitknippen, dan zal ik hem krijgen... O, daar heb je hem! *(Ferdinand op)*

FERDINAND: Mina, ik... het spijt me. Ik had het niet moeten doen. Ik hou alleen van jou!

MINA: Ja, én van die andere vrouw...

FERDINAND: Mina!

MINA: *(twijfelt eerst, dan:)* Nee! Ik wil niet meer!

Jan: *(terzijde)* Ik dacht toch echt dat je net zei...

FERDINAND: Mina!

MINA: Nee! Het is over! Uit! Ik neem je niet meer terug!

FERDINAND: Kom kindje, doe nou niet zo koppig. Het stelde allemaal niks voor...

MINA: Je haar zat door de war, je bloes hing d'r maar wat bij, en je veters waren los...

FERDINAND: Dat bedoel ik, dat betekent toch niks... Meer was het niet. Zij is getrouwd, en jij weet dat ik toch alleen maar van jou hou...

MINA: Leugenaar! Bedrieger! Slappeling! Viezerik! Oplichter! Draaikont!... ..Huffer!

JAN *(terzijde)*: ...Aardige woordenschat voor een dom blondje...

FERDINAND: Ach, Mina, toe nou, laten we het goedmaken... Ik hou van je... Kom mee naar huis, dan...

MINA: Nee! Nee... *(wacht even)* ...Nou..., goed dan...ik zal er over denken. Maar ik moet nu echt naar de stad... Je weet dat ik voor Jantje warme sokken moet halen... O, kijk, de bus komt er net aan!

(bus komt, Mina stapt moeizaam in, buschauffeur rijdt al meteen weg, we horen Mina gillen; Ferdinand maakt aanstalten naar huis te gaan, Lydia is inmiddels opgekomen, Ferdinand blijft)

JAN *(stapt uit halte, Ferdinand afzijdig)*: Lydia... Dat is lang geleden... Heb je genoten van de zojuist getoonde dramatiek? Zelfs terwijl je er geen deel van uitmaakt, speel je nog de hoofdrol... Tja, zo is het ook de afgelopen jaren in mijn leven geweest... Maar hoe is het met jou en met die... die... En je hebt een kind gekregen...? Van mij wilde je 't niet, terwijl het mij juist zo leuk leek, zo'n klein wezentje, zo'n mensje, helemaal van jou, dat je zelf samen op de wereld schopt...

LYDIA: Dag Jan... Eh, dat is weer een tijdje geleden... Maar... je... lijkt wel een...

JAN: Zwerver ja... Ik lijk het niet, ik bèn het.

LYDIA: Hoe...?

JAN: Ach, verdorie! Je weet dondersgoed hoe dat komt. Miele, er is geen betere... Nee,

én geen goedkopere! Ach, wat een leuke rók... Maar de prijs was niet zo grappig. Je klerenkast puidde uit met rommel die je kocht... ..om het kópen, maar niet om te dragen. Ons huis was één grote volle... lege... bende...!

LYDIA: Ik..., ik... ben veranderd, Jan...

JAN: Ja, je hebt nu iemand die het allemaal wél kan betalen...

LYDIA: Ik... en Kees...

JAN: Kees?

LYDIA: Kees, hij is eigenaar van een autobedrijf...Kees... Het gaat niet zo goed tussen ons...We hebben een kind, Jan. Hij is... Jan... *(wil iets zeggen, maar houdt in)* ...ach, laat ook maar..

JAN: Kees...? Die heb ik juist vandaag ontmoet hier. Hij wou me een auto aansmeren...! Kees dus! Koud kroop je mijn bed uit of je was zwanger, dat heb ik toen gehoord en dat stak, weet je. Het steekt. Ik voelde me vernederd. Bedonderd. Belazerd. Ik wist alleen niet van wie, heb het ook niet uitgezocht. Van die Kees dus, die... die... ..SmeerKees...

LYDIA: Jan...

JAN: Nee, zeg maar niets meer. Ik ben eh... *(slikt)* er nu wel overheen... Echt... Verdorie... Zeg eens, hoe kom je hier eigenlijk zo vandaag...

LYDIA: Kees wilde het zijne weten over die busverbinding die wordt opgeheven...

Kansen voor hém, natuurlijk... Jan...?

JAN: Ja?

LYDIA: Ik ben niet gelukkig...

JAN: Dat begrijp ik niet. Die vent betaalt alles voor je, je woont vast in een mooi huis, en terwijl je man werkt, ga jij intussen aan de boemel met de een of andere Ferdinand... Het ideale leven, toch...? Je hebt alles, en toch ben je niet gelukkig? Hoe diep triest moet ik dan niet zijn... Ik heb helemaal niks meer... Maar ja, ik kan overal tenminste nog een beetje om lachen...

LYDIA: *(begint spontaan te huilen; huilend af; Ferdinand erachteraan)*

JAN: Ik had het altijd al door als ze toneelspeelt... Maar, verdorie, dit is echt... Arme Lydia. God, wat heb ik toch eigenlijk géén medelijden met haar... *(neemt weer in halte plaats)*.

KEES: *(op)* Lydia! Lydia! Waar zit je?!

JAN: Ze is populair, die ex van me... *(stapt uit halte)* Ze is die kant op... *(wijst)*

KEES: Lydia?

JAN: Nee, Lydinee...

KEES: O. Nou bedankt... Kent u haar?

JAN: ...Nee, niet echt...

KEES: U bent hier nog steeds...? Is... eh... uw bus nog niet gekomen?

JAN: Nee, maar mijn bus komt ook helemaal niet.

KEES: O. Hoe bedoelt u? U rijdt alleen auto...? U weet, ik kan u beslist nog wel een...

JAN: Denk aan uw voortanden!

KEES: Jajaja, 't is al goed. 't is al goed... Nou, die kant op zei u...?

JAN: Jep. *(Kees wil af, Jan roept hem terug)* Zeg, autoverkoper!

KEES: Ja?

JAN: Gefeliciteerd!

KEES: Waarmee?

JAN: Met haar en hem.

KEES: Wat bedoelt u?

JAN: Lydia..., jullie kind...

KEES: Huh? *(kijkt niet begrijpend)* We houden van elkaar, ja. Tenminste..., ja, we houden van elkaar... En we zijn gek op onze kleine Johan...

JAN: Hoe hebben jullie elkaar eigenlijk ontmoet?

KEES: Waarom wilt u dat weten?

JAN: Ach, laat ook maar...

KEES: In het café. We hadden een borrel op... Zij was net van d'r man af, ik van mijn

eerste vrouw. Het was met ons meteen de eerste avond raak, als u begrijpt wat ik bedoel...

JAN: *(met spot)* Waren jullie zó beschonken?

KEES: Ze kan waanzinnig zijn, beste kerel... Je kent haar niet..., je kent haar niet...

JAN: Nee...

KEES: Nou, ik ga maar weer eens verder kijken. 'k Weet niet waar ze nou uithangt. Als u haar treft, laat haar dan naar huis gaan. Zeg haar dat alstublieft...

JAN: Doe ik. Maar waar kan ze eigenlijk zijn? Dat je dr' niet kan vinden... Vreemd...

KEES: *(kwaad)* Ze is d'r vast met die patser vandoor!

JAN: Oké. Dat klopt. Maar maak je niet druk, man! Ze komt wel weer terug.

KEES: En dat op onze zoon z'n verjaardag...

JAN: O. Gefeliciteerd. Hoe oud is 't jochie nou?

KEES: Zes.

JAN: O ja...?

(Kees hoofdschuddend weg, Jan gaat even later de bushalte schilderen/opknappen)

PAUZE

Einde eerste deel. Het gehele stuk is vrijblijvend opvraagbaar bij Makoenders, via e-mail: theater@makoenders.nl.

Meer informatie: zie www.makoenders.nl.